

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIP-451/11-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	27. mateřská škola Plzeň, Dvořákova 4, příspěvková organizace
Sídlo:	Dvořákova 4, Plzeň 301 00
IČ:	70941319
Identifikátor:	600 069 354
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Bc. Martinou Průchovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Statutární město Plzeň, nám. Republiky 1, 306 32 Plzeň
Místo inspekční činnosti:	mateřská škola, Dvořákova 4, Plzeň mateřská škola, Dvořákova 18, Plzeň
Termín inspekční činnosti:	11., 12., 16. - 18. května 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání analýzy a informací o vzdělávání dětí.

Aktuální stav školy

Mateřská škola (dále „MŠ“) poskytuje předškolní vzdělávání na dvou místech situovaných v jedné ulici. Čtyřtřídní kmenová škola sídlí v samostatné dvoupatrové budově, dvoutřídní odloučené pracoviště je umístěno v činžovním domě. Obě pracoviště mají k dispozici kvalitně a vkusně vybavené školní zahrady. Zřizovatelem subjektu je statutární město Plzeň, pravomoci zřizovatele plní městský obvod Plzeň 3. Celková kapacita 135 dětí je dlouhodobě naplňována. V odloučeném pracovišti je zřízena jedna třída se sníženým počtem dětí (10) určená pro integraci dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Obě pracoviště byla od minulé inspekce průběžně materiálně rozvíjena, nejvýznamnější investice směřovaly na vybavení a zeleň školních zahrad a rekonstrukci suterénu kmenové budovy. Zde byla zřízena tělocvična, relaxační místnost a výtvarný ateliér včetně technického a hygienického zázemí.

Chod subjektu zabezpečuje 19 zaměstnanců. Pedagogický sbor tvoří 11 učitelek a asistentka pedagoga. Ředitelka absolvovala vysokoškolské studium v oboru školský management. Od poslední inspekce proběhlo nejvíce změn v oblasti personálních podmínek.

Provoz MŠ je od 6:00 do 16:00 hodin, v odloučeném pracovišti od 6:30 do 15:30 hodin. Úplata za předškolní vzdělávání je ředitelkou stanovena na 448,- Kč měsíčně. Právnícká osoba vykonávající činnost školy získává prostředky z dalších zdrojů mimo jiné z dobrovolných příspěvků zákonných zástupců. Rodiče 5 – 6letých dětí přispívají pořízením školního penálu s příslušenstvím pro rozvoj grafomotoriky a poplatkem 100,- Kč na barvu do tiskárny a papíry. Rodiče nově přijatých dětí poskytují 40,- Kč na zakoupení krabic k uložení výtvarných prací.

MŠ zajišťuje pro přijaté děti nad rámec vzdělávání podle vzdělávacího programu další dobrovolné aktivity. Při poskytování těchto aktivit spolupracuje s Občanským sdružením Kangaroos Plzeň, které vzniklo na popud rodičů. Jeho členy jsou všechny přijaté děti. Členský příspěvek pro 1 dítě činí 150,- Kč ročně. Pod záštitou tohoto občanského sdružení pořádá škola specifické doplňkové programy, zaměřené na sportovní aktivity - Plavání (1x týdně dopoledne - poplatek 728,- Kč ročně), Miniaerobik (1x týdně odpoledne - poplatek 1000,- Kč ročně), Špunti (1x týdně dopoledne – poplatek 1200,- Kč ročně), Fotbálek (1x týdně dopoledne v ZŠ Litice - poplatek 1200,- Kč ročně) a Pružinky (1x týdně odpoledne - poplatek 1000,- Kč ročně). Těchto všech doplňkových aktivit se účastní cca 34 % přijatých dětí.

Vzdělávací nabídka probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „Být spokojený jako želva“.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

ŠVP PV je vytvořen v souladu s principy a zásadami Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „RVP PV“) a stanovuje pravidla pro řízení pedagogického procesu. Jeho obsah vychází z podmínek a prostředí MŠ a z RVP PV. Filozofie tohoto základního pedagogického dokumentu je zaměřena na výchovu ke zdravému životnímu stylu prostřednictvím preference pohybových aktivit, zdravé výživy a kladného vztahu k životnímu prostředí. Hlavní vzdělávací nabídka je obohacena výše uvedenými doplňkovými programy.

Propojení ŠVP PV s třídními vzdělávacími programy (dále „TVP“) je ředitelkou stanoveno velmi obecně. Aktuálně zpracované TVP byly k dispozici pouze ve dvou třídách, ve zbývajících byly v době konání inspekce TVP pouze za měsíce září 2010 – leden 2011. Z tohoto důvodu nebylo možné naplňování ŠVP PV náležitě posoudit.

Chybějící systematické plánování se negativně projevilo ve výsledcích předškolního vzdělávání. Přestože prioritou ŠVP PV je cílená podpora pohybových aktivit a správného držení těla, inspekční zjištění naplňování těchto očekávaných výstupů neprokázala. 5 – 6leté děti neměly adekvátně vyvozené a upevněné některé pohybové dovednosti (např. správné držení těla, schopnost vědomě napodobit pohyb podle vzoru). Dle zápisů v třídních knihách nejsou pohybové aktivity zařazovány do denních činností pravidelně, jak uvádí ŠVP PV. Nadstandardně vybavená tělocvična v suterénu budovy je využívána převážně pro realizaci placených doplňujících programů Miniaerobik a Pružinky, kterých se ovšem zúčastňuje pouze 53 z celkového počtu dětí. Rovněž poměrně bohaté vybavení tříd tělovýchovným náradím bylo v průběhu inspekčních hospitací dětmi využito pouze v jedné třídě. Přestože v ŠVP PV je kladem mimořádný důraz na dostatečné zabezpečení pitného režimu, při dopoledních činnostech nebyl dětmi spontánně využíván. Naopak dobře byla organizována tzv. průběžná svačina, během které prokazovaly děti samostatnost v sebeobsluze a stolování. Časový prostor pro hru byl dostatečně dlouhý. Ve 4 třídách byla nabídka sledovaná v průběhu herních činností pestrá a motivující. Bylo patrné, že děti ve volné hře dovedou spolupracovat a přirozeně komunikovat. Často využívaly různé stavebnice či pomůcky k podpoře manipulačních dovedností a projevily tak zručnost při konstruování, zacházení s výtvarnými materiály, pastely, nůžkami apod. Ve zbývajících třídách byly spontánní aktivity tvořivě rozvíjeny jen částečně. Zejména nejstarší děti se nedokázaly soustředit na volnou hru, narušovaly ji častými vzájemnými spory a neúměrnou hlučností.

Absence třídního plánování se negativně projevila v jednoduché a málo podnětné vzdělávací nabídce řízených činností. Pouze ve dvou třídách probíhal pedagogický proces promyšleně, nápaditě a v souladu s požadavky s RVP PV. Děti zde prokazovaly velmi dobré pěvecké dovednosti, vyjadřovaly se souvisle v rozvinutých větách, řešily učitelkami záměrně nastavené problémové situace. Toto se pozitivně projevilo v jejich aktivní spolupráci. Efektivně probíhala součinnost učitelky s asistentkou pedagoga, na základě které byly příkladně respektovány vzdělávací potřeby integrovaného dítěte. Ve zbývajících třídách převažovalo didaktizující pojetí předškolního vzdělávání s velmi nízkými nároky na dovednosti a schopnosti zejména 5 – 6letých dětí. Kvalitu řízených činností výrazně snižovala i neschopnost dětí se soustředit, dovést úkol do konce, respektovat dohodnutá pravidla, přizpůsobit se společnému programu a přijímat přirozenou autoritu. Uplatňované nevhodné metody a formy práce a nepodnětná motivace k činnostem byly příčinou jejich neklidu a nesoustředěnosti. Převažující verbální projevy učitelek výrazně potlačovaly smysluplnou podporu komunikativních dovedností a kultivovaného projevu dětí. Tyto skutečnosti neumožňovaly České školní inspekci objektivně posoudit úroveň naplňování očekávaných výstupů daných RVP PV v těchto třídách.

Uvedená rizika jsou v rozporu se záměrem deklarovaným v ŠVP PV – „Mateřská škola představuje jednu z možností, jak doplnit rodinnou výchovu a pomoci zajistit dítěti již od útlého věku prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení“ (ŠVP PV „Být spokojený jako želva“, str. 5, kap. 3,1).

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon funkce. Povinná dokumentace je vedena převážně v souladu s požadavky školského zákona. Zjištěným nedostatkem byly neprůkazné záznamy v třídních knihách, které neposkytovaly dostačující informace o průběhu vzdělávání a nedokládaly naplňování ŠVP PV.

Úroveň řízení neodpovídá několikaleté zkušenosti ve funkci ředitelky MŠ. Ve vedení školy převládá nahodilost, což se projevilo zejména v nesystematickém plnění povinností ředitele. ŠVP PV není průběžně vyhodnocován, čímž není prokázáno poskytování vzdělávání v souladu s tímto vzdělávacím programem. Přenášení četných pravomocí na zástupkyni znemožňuje ředitelce mít ucelený přehled o činnosti školy. Hospitační činnost, vykonaná zástupkyní ředitelky, byla doložena pouze dvěma záznamy z roku 2009. To potvrzuje skutečnost, že vedení školy nezjišťovalo úroveň odborných a pedagogických dovedností nově přijatých učitelek. V důsledku toho nebyl pedagogický proces metodicky sjednocován. Zřízená pedagogická rada neplní svoji funkci. Je sice pravidelně svolávána, ale dle zápisů neprojednává zásadní pedagogické dokumenty ani opatření týkající se vzdělávací činnosti školy. Její náplní jsou pouze organizační či provozní záležitosti. V průběhu inspekčních rozhovorů s učitelkami bylo patrné, že vnitřní informační systém není plně funkční.

Rozpis pracovní doby zaměstnanců je sice stanoven, ale v praxi je dodržován nepravidelně. Kontrolou třídních knih bylo prokázáno, že ředitelka nedodržuje rozsah své přímé pedagogické činnosti. Dochází tak k častým obměnám služeb učitelek, což negativně působí nejen na děti, ale i jejich rodiče. Tím nejsou respektovány psychosociální podmínky deklarované v ŠVP PV. Klidný průběh spontánních a řízených činností je rovněž narušován odchody dětí na doplňkové programy v průběhu dne. Tím je jim zkracován prostor nejen pro hru, ale i pro smysluplný pobyt venku. Z výše uvedeného vyplynula závažná rizika v řízení školy.

Dalším zjištěným rizikem jsou personální podmínky předškolního vzdělávání. Složení zaměstnanců školy je dlouhodobě nestabilní, častá obměna učitelek nevytváří optimální předpoklady pro kvalitní pedagogickou činnost. V tomto školním roce je z celkového počtu pedagogických pracovníků jedna nekvalifikovaná, čtyři jsou tzv. začínající (do 3 let praxe) a dvě jsou v důchodovém věku. Začínajícím učitelkám není poskytováno metodické vedení, což prokázaly i inspekční hospitace. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) bylo v předchozích letech poměrně bohaté a vycházelo z potřeb školy. Vzhledem k neúměrné fluktuaci učitelek (pouze tři působí v MŠ několik let) pozastavila ředitelka v tomto školním roce účast na DVPP, což má nepříznivý vliv nejen na kvalitu poskytovaného vzdělávání, ale i na profesionální rozvoj pedagogů.

Naopak nadstandardním předpokladem činnosti školy jsou její výborné materiální podmínky. Třídy a herny jsou vybaveny funkčním, estetickým nábytkem, hračkami a didaktickými pomůckami včetně sportovního nářadí (horolezecké stěny, šplhadla atd.). Velké množství sportovního náčiní MŠ získává formou zápůjčky od Občanského sdružení Kangaroos Plzeň. Nabídka pomůcek pro 5 - 6leté děti byla částečně pořízena i z příspěvku rodičů odsouhlaseného na třídních schůzkách. Bohaté materiální zázemí nebylo v průběhu inspekce adekvátně využito. Využití výše uvedených finančních prostředků, poskytnutých rodiči formou dalších poplatků, nebylo v průběhu inspekční činnosti efektivní.

Závěry, celkové hodnocení školy

Inspekční činností bylo zjištěno, že mateřská škola dlouhodobě vykazuje velký zájem rodičů o umístění dětí. Důvodem je nejen atraktivní vnější i vnitřní prostředí školy, ale i nabídka doplňujících programů, což potvrdila anketa zadaná rodičům. Z dotazníkového šetření však zároveň vyplynula i jejich nespokojenost s četností a výší poplatků nad rámec úplaty za předškolní vzdělávání.

Závažná rizika zjištěná v řízení školy i v personálních podmínkách (způsobená častou obměnou učitelek) negativně ovlivnila úroveň pedagogického procesu. Chybějící kontrolní systém, metodické vedení začínajících učitelek a jejich další vzdělávání nezajišťuje profesní růst pedagogů ani zvyšující se kvalitu poskytovaného vzdělávání. V důsledku toho není platný ŠVP PV systematicky naplňován. Pohybové aktivity nejsou do denních činností zařazovány pravidelně a cíleně, neúměrná hlučnost, neklid a nesoustředěnost dětí dokládaly nenaplňování psychohygienických podmínek deklarovaných v ŠVP PV. Uplatňované metody a formy práce plně nerespektovaly specifika předškolního vzdělávání, neboť vzdělávací nabídka byla, až na výjimky obsahově chudá.

V průběhu inspekční činnosti byly zjištěny nedostatky:

- a) v neprůkazných záznamech o průběhu vzdělávací činnosti v třídních knihách 1. – 6. třídy (§ 28 odst. 1 písm. f) školského zákona),
- b) v neprokatelnosti poskytovaného vzdělávání v souladu s platným ŠVP PV (§ 164 odst. 1 písm. b) školského zákona),
- c) v nekonání kontrolní a hospitační činnosti, čímž ředitelka nenaplnila svoji odpovědnost za pedagogickou úroveň předškolního vzdělávání (§ 164 odst. 1 písm. c) školského zákona),
- d) v nevytváření podmínek pro další vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2010/2011 ((§ 164 odst. 1 písm. e) školského zákona),
- e) v neprojednávání zásadních pedagogických dokumentů a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy pedagogickou radou (§ 164 odst. 2 školského zákona),
- f) v nedodržování rozsahu přímé pedagogické činnosti ředitelky šestitřídní MŠ (Nařízení vlády č. 75/2005 Sb. podle § 23 odst. 5 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů).

Na základě inspekčního zjištění je třeba:

1. stanovit opatření k nedostatkům zjištěným při posouzení dokumentace školy dle § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,
2. stanovit opatření k nedostatkům zjištěným při naplňování povinností ředitele školy dle § 164 odst. 1 písm. b), c) a e) školského zákona,
3. dodržovat rozsah přímé pedagogické činnosti ředitelky šestitřídní MŠ dle Nařízení vlády č. 75/2005 Sb. podle § 23 odst. 5 zákona č. 563/2004 Sb.

Inspekční činností byl zjištěn rizikový stav s možností nápravy v dané lhůtě.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 10. července 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy.

V Plzni dne 7. června 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Bc. Eva Brabcová, školní inspektorka

Brabcová v.r.

Mgr. Ivana Krýslová, školní inspektorka

Krýslová v.r.

Mgr. Hana Ratzová, školní inspektorka

Ratzová v.r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Plzni dne 10/6 2011

(razítko)

Bc. Martina Průchová, ředitelka školy

Průchová v.r.

Připomínky ředitelky školy

23. 6. 2011

Připomínky byly podány.

